

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Адрес: гр. Шумен, ПК 9700, ул. "Петра" № 1, тел.: 054/ 833-123, факс: 054/ 833-123, e-mail: office@sidp.bg, www.sidp.bg

**ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО – ОМУРТАГ**

п.к. 7900 гр. Омуртаг, ул. "Георги Сава Раковски" № 21, центrale 0605/6-21-54 e-mail: dgs.omurtag@dpsshumen.bg,

ОДОБРИЛ:

Директор ТП ДГС ОМУРТАГ
/ инж.

**Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги
предоставяни от ТП ДГС Омуртаг**

I. Материални продукти и услуги.

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите: храна, дървесина и др.

1. Дървесина – предвидените по данни на ГСП от 2023 г. са заложени следните видове сортименти и количества:

- Предвиденоото средногодишно ползване по ГСП е 40975 м³ лежаща маса от тях: Едра – 8613 м³; Средна – 8676 м³; Дребна – 1026 м³ и Дърва – 21729 м³.

Планираните за 2024 година добиви са посочени в Годишния план за ползване на дървесина на ТП ДГС Омуртаг и са качени на сайта на стопанството в раздел „Горско стопанство“.

2. Недървесни продукти – видовете и количествата недървесни продукти предвидени по данни по ГСП от 2023 година са:

2.1. Добив на горски плодове и билки – в района на ТП ДГС „Омуртаг“ развитието и плодоносенето на билките, горските плодове и гъбите зависи силно от климатичните промени, за които може да се очаква през следващото десетилетие влошаване (засушаване). Планът предвижда добив на:

- Добив на горски плодове: 5000 кг.
- Добив на диворастящи гъби: гъби – 3 000 кг ;
- Добив на различни билки: 5300кг . (3 ст./кг.);
- Добив на цветове: цвет от липа – 7000кг. (10 ст./кг.);
- Изграждане на пчелини на площ от 4,0 дка. средно годишно

Видовете и количествата на недървесни продукти, които ТП ДГС Омуртаг предлага за стопански добив са определени на база анализ на предходни години, съобразени с ежегодните заповеди на МОСВ за забранени видове и квоти и са посочени в **Приложение № 1 и Приложение № 2 към настоящия списък**.

Обикновена масловка – *Sulcus luteus*

Пачи крак – *Cantharellus cibarius*

- Паша – Паша на селскостопански животни в ДГТ се извършва след заплащане на цена за календарна година. Забранената за паша площ общо за стопанството е 12794,3 ха или 66,4% от общата площ на ДГТ. В кратките записи на ГСП - 2023 г. на участъците са посочени забранените за паша подотдели по землища. С цел опазване на екосистемите е забранена пашата в семепроизводствените градини, горите в защитените територии, насаждения с възстановителна сеч, насаждения с проведени залесителни дейности и културите с височина до 3 метра. Отделите забранени за паша в ДГТ се определя със заповед на кмета на Община – Омуртаг и Антоново за всяка календарна година.

- Лов - на територията на стопанството има богато разнообразие от най-различни представители на фауната имащи пряко или косвено значение за развитието на ловното стопанство в района на ТП ДГС Омуртаг.

Основен вид дивеч които е обект на лов на територията на стопанството е дивата свиня. В нормални количества е благородния елен и е предвиден в ДДУ „Голямо Доляне и ЛС „Сокол 2001” гр. Антоново по линия на организирания ловен туризъм.

От хищниците се предвижда ползване на скитащи кучета, чакал, лисица, черен пор, язовец, бялка, врана и др.

Популацията на сърната се увеличава с големи темпове, като има предвиден санитарен отстрел. Заека през последната година има увеличение а яребицата и фазана е под допустимия запас поради което не се предвижда отстрел.

Количествата се утвърждават с плана за ползване всяка година след провеждане на таксация на дивечовите запаси. На територията на ТП ДГС Омуртаг.

3. Достъп до генетични ресурси – обособени са 10 бр. с обща площ 102,7 ха. семепроизводствени градини. Добивът на семена от семепроизводствените градини на ТП ДГС Омуртаг задоволява предимно нуждите на стопанството. Вида и количеството на добитите ГРМ зависи изцяло от предвиденото залесяване през текущата и следващите години предвидени по ГСП.

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите.

Водорегулираща и водозащитна услуга на горската растителност има огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни. Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща. Водоохранна функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор) за дълъг период от време. Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива. Екосистемите осигуряват смекчаване и регулиране на въздействията от промените на климата.

1. Водоохранна и водолегулираща функция.

Вододайните зони на територията на стопанството са три броя.

На територията на стопанството има множество каптажи, горски чешми и кладенци. В Доклада за ГВКС на ТП ДГС Омуртаг са посочени подробно горите и местата по отели отговарящи на посочените горе категории.

2. Противоерозионна функция.

В Доклада за ГВКС на ТП ДГС Омуртаг са посочени подробно отделите и площите на горите с наклон на терена над 30°, гори на ерозирани терени, гори създадени върху нелесопригодни площи и курортни гори.

В района на стопанството през текущата година има предвидено отглеждане на новосъздадени култури в 200 метровата ивица около я. Ястребино на площ от 26 дка., няма укрепващи мероприятия и др.

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите.

Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора.

Повечето хора високо ценят красотата или естетическата стойност на различните екосистеми, което се отразява в широкия интерес към еко-пътеки, маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

Горите, с цялото си разнообразие, са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери – изкуство, фолклор, архитектура, реклама и други. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителни черти на околната среда.

1. Образователна стойност – всяка година се провеждат съвместни дейности по случай честване на седмица на гората, включващи залесявания с фиданки от горски дървесни видове и беседи за значението на екосистемите в горите и тяхното опазване с деца от училищата в района .

2. Осигуряване на условия за рекреация и туризъм – в Държавните горски територии стопанисвани от ТП ДГС Омуртаг се намират множество чешми и кътове за отдих редовно посещавани от местни и приходящи хора с цел туризъм. Състоянието им е добро, направени са беседки които редовно се почистват и поддържат от служители на стопанството. Местата за палене на огън редовно обозначават на терен. Не се предвижда направа на нови чешми и места за отдих.

3. Естетична стойност на ландшафта – горите от ДГТ в ТП ДГС Омуртаг попадат: северните склонове на Източна Стара планина и югоизточната част на Дунавската хълмиста равнина.

Малките превищения в надморската височина определят и голямото видово разнообразие от растителни видове които създават прекрасен ландшафт.

4. Горите като източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност на хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност – на територията на ТП ДГС Омуртаг има установени гори от Държавните горски територии попадащи в този категория, които се стопанисват съгласно изискванията.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Адрес: гр. Шумен, ПК 9700, ул. "Петра" № 1, тел.: 054/ 833-123, факс: 054/ 833-123, e-mail: office@sidp.bg, www.sidp.bg

ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО – ОМУРТАГ

п.к. 7900 гр. Омуртаг, ул. "Георги Сава Раковски" № 21, центrale 0605/6-21-54 e-mail: dgs.omurtag@dpsshumen.bg,

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

СПИСЪК

**НА НЕДЪРВЕСНИТЕ ГОРСКИ ПРОДУКТИ ПРЕДМЕТ НА ПОЛЗВАНЕ ОТ МЕСТНИТЕ
ПРЕДПРИЯТИЯ, МЕСТНИТЕ ЗАНАЯТЧИИ И МАЛКИ ПРЕРАБОТВАТЕЛИ**

за 2024 г.

НДГП	мярка	Количество предвидени за 2022 г.
1	2	3
1. Корени и кори		
корени от черен оман	кг.	-
корени от лечебна пищялка	кг.	-
кори от мъждрян	кг.	-
2. Стръкове		
коприва	кг.	3930
мащерка	кг.	
хвощ полски	кг.	
велигденче	кг.	370
жъlt кантарион	кг.	1790
бял имел	кг.	
риган	кг.	
зайча сянка	кг.	-
3. Цветове		
липа, дребнолистна, едролистна, сребролистна	кг.	4300
бъз, тревист, черен	кг.	
глот обикновен	кг.	1370
4. Листа		
бръшлян	кг.	110
липа, дребнолистна, едролистна, сребролистна		400
къпина	кг.	2930
5. Плодове		
шипка	кг.	700
глог обикновен	кг.	350
дрян	кг.	100
бъзак	кг.	-
малини	кг.	-
киселица	кг.	1100
6. Гъби		
трюфели	бр.	-
сърнели	кг.	-
7. Други	бр	3
	-	-

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

Адрес: гр. Шумен, ПК 9700, ул. "Петра" № 1, тел.: 054/ 833-123, факс: 054/ 833-123, e-mail: office@sidp.bg, www.sidp.bg

ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ
ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО – ОМУРТАГ

п.к. 7900 гр. Омуртаг, ул. "Георги Сава Раковски" № 21, центrale 0605/6-21-54 e-mail: dgs.omurtag@dpsshumen.bg,

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

Списък на горски продукти, предмет на добив за задоволяване на потребностите на местното население в района на ТП ДГС Омуртаг за 2024 г.

1. Лечебни растения и растения задоволяващи потребностите и нуждите на местното население:

- Брекиня – *Sorbus torminalis*
Бръшлян – *Hedera helix*
Благун – *Quercus frainetto*
Бъзак – *Sambucus ebulus*
Бял оман – *Inula helenium*
Бял равнец – *Achillea millefolium*
Бяла акация – *Rabinia pseudoacacia*
Бяла върба – *Salix alba*
Вратига – *Tanacetum vulgare*
Върбинка лечебна – *Verbena officinalis*
Горска ягода – *Fragaria vesca*
Горски слез – *Malva sylvestria*
Джоджен – *Menta piperita*
Дива череша – *Prunus avium*
Дребнолистна липа – *Tilia cordata*
Едролистна липа – *Tilia platyphyllos*
Еньовче същинско – *Galium verum*
Жълт канарион – *Hypericum perforatum*
Жълта комуника – *Melilotus officinalis*
Зайча сянка – *Asparagus officinalis*
Заласличе (Черен оман) – *Sympytum officinale*
Зимен дъб (Горун) – *Quercus petraea*
Източен бук – *Fagus orientalis*

Иглика лечебна – *Primula veris*
Камишък лечебен – *Agrimonia eupatoria*
Киселец – *Rumex acetosa*
Киселица – *Malus sylvestris*
Келяв габър – *Carpinus orientalis*
Клен – *Acer campestre*
Коприва обикновенна – *Urtica dioica*
Круша – *Pyrus communis*
Кукуряк – *Helleborus odorus*
Къпина – *Rubus hirtu*
Лайка – *Matricaria chamomilla*
Маточина – *Melissa officindlis*
Мащерка – *Thymus longidentatus*
Мекиши – *Acer tataricum*
Млечка обикновенна – *Euphorbia cuparissias*
Млечка горска – *Euphorbia amygdaloides*
Мъждрян – *Fraxinus ornus*
Обикновен габър – *Carpinus betulus*
Обикновен дрян – *Cornus mas*
Обикновен здравец – *Geranium macrorrhizum*
Обикновен повет – *Clematis vitalba*
Обикновен риган – *Origanum vulgare*
Обикновена леска – *Cotylus dvellana*
Обикновена мента – *Menta spicata complex*
Обикновена шипка – *Rosa cdnina*
Орех обикновен – *Juglans regia*
Офика – *Sorbus aucuparia*
Повет – *Clematis vitalba*
Полски бряст – *Ulmus campestris*
Полски ясен – *Fraxinus oxycarpa*
Планински ясен – *Fraxinus excelsior*
Скоруша – *Sorbus domestica*
Смрадлика – *Cotinus coggygria*
Сребролистна липа – *Tilia tomentosa*
Трънка – *Prunus spinosa*
Хмел – *Humulus lupulus*
Шестил – *Acer platanoides*
Цер – *Quercus cerris*
Червен глог – *Crataegus monogyna*
Червен канарион – *Centaurium erythraea*
Черен бъз – *Sambucus nigra*
Черна елша – *Alnus glutinosa*

2. Гъби:

Манатарка – *Boletus edulis*

Обикновена масловка – *Suillus luteus*
Пачи крак – *Cantharellis ciburatus*
Полска печурка – *Agaricus campester*
Сърнела – *Macrolepiota procera*
Черен трюфел – *Tuber melanosporum*

3. Други:

Добив на сено

Добив на листен фураж

СМ

Изготвил: 21.59.05

/ инж. 23.12. техническист ловно стопанство /

проверил: 21.59.05

/инж. 23.12. зам. директор/